

Jaarrekening 2020

Hoogheemraadschap

De Stichtse Rijnlanden

Vast te stellen in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 7 juli 2021

DM 1766057 VERSIE 3

Adres

Poldermolen 2
Postbus 550
3990 GJ Houten

Telefoon

(030) 634 57 00

Fax

(030) 634 59 99

E-mail

post@hdsr.nl

Internet

www.hdsr.nl

Inhoudsopgave

Inleiding en leeswijzer	3
1. Samenvatting jaarrekening 2020	4
1.1 Exploitatie	4
1.2 Voorstel tot bestemming van het resultaat	6
2. Balans per 31 december 2020	7
2.1 Balans per 31 december 2020	7
2.2 Toelichting jaarrekening 2020	8
2.2.1 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	8
2.2.2 Toelichting balans per 31 december 2020	11
2.3 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	20
3. Rekening naar programma's	23
3.1 Exploitatierekening naar programma's	23
4. Rekening naar kostendragers	24
4.1 Exploitatierekening naar kostendragers	24
4.2. Toelichting kostendragers	25
4.2.1. Toelichting kostendrager Watersysteemheffing	25
4.2.2. Toelichting kostendrager Zuiveringsheffing	27
Rekening naar kosten- en opbrengstsoort	29
5.1 Exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoort	29
5.2 Toelichting rekening naar kosten- en opbrengstsoort	29
6. Specificaties	34
6.1 Specificatie onderhanden werk en restant krediet per 31-12-2020	35
6.2 Staat van vaste schulden	36
7. Controleverklaring	37
8. Besluit	40

Inleiding en leeswijzer

Inleiding

Conform artikel 103 van de Waterschapswet en artikel 11 van de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie bieden wij u hierbij de jaarrekening 2020 van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden ter vaststelling aan.

De jaarrekening is een financieel verantwoordingsdocument en wordt ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur. Door de vaststelling van de jaarrekening verleent het algemeen bestuur aan het college décharge ten aanzien van het financieel beheer. In het bestuursverslag, dat separaat wordt aangeboden, wordt nader ingegaan op het financiële beleid en de programmaverantwoording.

Aan de hand van de begroting en begrotingswijzigingen (BW) worden de kaders door het algemeen bestuur vastgesteld en via de jaarrekening wordt gecontroleerd of de uitvoering binnen deze kaders heeft plaatsgevonden.

De accountant geeft een getrouwheidsoordeel en een oordeel over de financiële rechtmatigheid van de totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties van de jaarrekening. Naar aanleiding van de controle door de accountant is een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid verstrekt.

In de vergadering van het algemeen bestuur op 7 juli 2021 wordt de jaarrekening behandeld en vastgesteld.

Leeswijzer

Door het algemeen bestuur zijn in de vergaderingen van 18 december 2019, 1 juli 2020 en 18 november 2020 begrotingswijzigingen voor het verslagjaar 2020 in de exploitatie vastgesteld. In de jaarrekening worden positieve resultaten als voordeel (V) en negatieve resultaten als nadeel (N) vermeld.

De samenvatting en het voorstel tot bestemming van het saldo zijn in hoofdstuk 1 opgenomen. In hoofdstuk 2 staat de balans met de daarbij behorende toelichtingen. In hoofdstuk 3 tot en met 5 zijn de exploitatierekeningen naar programma's, kostendragers en kosten- en opbrengstsoorten weergegeven. In hoofdstuk 6 zijn specificaties van onderhanden werk inclusief kredietruimte van de lopende investeringsprojecten en de staat van vaste schulden opgenomen. In hoofdstuk 7 is de controleverklaring toegevoegd.

Behandeling bestuur

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden stemt in met de concept jaarrekening 2020 en legt deze voor aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur is het bevoegd orgaan voor het vaststellen van de jaarrekening op grond van artikel 104, lid 1 van de Waterschapswet. Op grond van artikel 105 van de Waterschapswet nemen de leden van het dagelijks bestuur niet deel aan stemmingen over besluiten als bedoeld in het eerste, tweede en vierde lid van artikel 104.

Publicatie

De definitieve jaarstukken worden via bekendmakingen openbaar gemaakt.

Op het moment dat de jaarstukken 2020 door het college aan het algemeen bestuur worden voorgelegd zijn de documenten voor iedereen beschikbaar. Ook worden de jaarstukken 2020 digitaal op de website www.hdsr.nl gepubliceerd.

1. Samenvatting jaarrekening 2020

1.1 Exploitatie

Exploitatier rekening naar programma	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	
Waterkeringbeheer	13.469	15.786	15.566	16.202	-636	N
Calamiteitenzorg	720	557	590	577	13	V
Muskusrattenbeheer eigen gebied	2.512	2.634	2.634	2.617	17	V
Watersysteembeheer	23.818	27.431	27.457	24.950	2.507	V
Beperking gevolgen klimaatverandering	3.413	3.660	3.797	3.225	572	V
Gezond water	3.233	5.125	4.675	3.912	763	V
Zuiveringsbeheer	41.555	60.844	45.918	45.524	394	V
Lastendruk	3.718	3.525	3.750	3.753	-3	N
Bestuur en organisatie	22.730	26.590	26.622	24.125	2.497	V
Netto lasten	115.168	146.152	131.009	124.885	6.124	V
Exploitatier rekening naar kostendragers						
Watersysteemheffing	60.325	70.348	69.953	65.501	4.452	V
Zuiveringsheffing	54.843	75.804	61.056	59.384	1.672	V
Netto lasten	115.168	146.152	131.009	124.885	6.124	V

Exploitatier rekening naar kostensoort	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	
Rente	8.553	8.666	8.666	8.603	63	V
Afschrijvingen	25.562	28.267	28.267	28.517	-250	N
Personeelslasten	48.625	52.181	53.179	51.455	1.724	V
Overige lasten	60.132	83.482	68.834	63.910	4.924	V
Totaal lasten	142.872	172.596	158.946	152.485	6.461	V
Overige opbrengsten	14.446	13.479	13.574	14.498	924	V
Interne verrekeningen	13.258	12.965	14.363	13.102	-1.261	N
Totaal overige baten	27.704	26.444	27.937	27.600	-337	N
Netto lasten (totaal te dekken)	115.168	146.152	131.009	124.885	6.124	V
Netto belastingopbrengsten	125.454	129.832	130.000	131.043	1.043	V
Resultaat voor mutaties reserves	10.286	-16.320	-1.009	6.158	7.167	V

Netto belastingopbrengst per categorie	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	
Watersysteemheffing ingezetenen	24.048	26.831	26.818	26.976	158	V
Watersysteemheffing gebouwd	31.558	33.310	33.362	33.968	606	V
Watersysteemheffing ongebouwd	5.119	5.535	5.529	5.598	69	V
Watersysteemheffing natuur	66	66	66	70	4	V
Zuiveringsheffing	64.663	64.090	64.225	64.431	206	V
Netto belastingopbrengsten	125.454	129.832	130.000	131.043	1.043	V

Bedragen zijn in duizenden euro's

De bedragen in kolom "Verschil begroting/rekening" worden toegelicht in het bestuursverslag 2020, bijlage 1.

Resultaat

In 2020 is een positief exploitatieresultaat van € 7.239.000 gerealiseerd na mutaties bestemmingsreserves. De mutaties reserves zijn al bestemd op basis van de begroting 2020 en eerder vastgestelde besluiten. Op hoofdlijnen is het resultaat als volgt opgebouwd:

Exploitatierekening per kostensoort	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Vershil begroting/rekening	
Totale lasten	142.872	172.596	158.946	152.485	6.461	V
Totale baten (incl. geactiveerde lasten)	27.704	26.444	27.937	27.600	-337	N
Netto lasten (totaal te dekken)	115.168	146.152	131.009	124.885	6.124	V
Netto belastingopbrengsten	125.454	129.832	130.000	131.043	1.043	V
Resultaat voor mutaties reserves	10.286	-16.320	-1.009	6.158	7.167	V
Mutaties bestemmingsreserves	-4.939	18.644	3.848	1.081	-2.767	N
Nog te bestemmen resultaat	5.347	2.324	2.839	7.239	4.400	V

Bedragen zijn in duizenden euro's

Toelichting op hoofdlijnen

Het positieve exploitatieresultaat voor nog te bestemmen resultaat over 2020 is € 4.400.000 meer positief dan begroot. In paragraaf 5.2 Toelichting rekening naar kosten- en opbrengstsoort worden de verschillen tussen de begroting en de realisatie uitgebreid toegelicht. Hieronder volgen de belangrijkste verschillen tussen de begroting na begrotingswijzigingen en de realisatie in het jaar 2020.

Voordelen (V)	
Lasten	
• Lagere personeelslasten	1.724
• Lagere overige lasten	4.924
Baten	
• Hogere opbrengsten waterschapsbelastingen	1.043
• Hogere opbrengst uitkering ziektewet/detachering	218
• Hogere opbrengst financiële baten	51
• Hogere opbrengst overige baten	291
• Hogere bijdragen van derden	364
Totaal	8.615

Nadelen (N)	
Lasten	
• Hogere kapitaallasten	187
• Lagere onttrekking bestemmingsreserves	2.767
Baten	
• Lagere opbrengst geactiveerde lasten	1.261
Totaal	4.215

Vershil begroting na BW en rekening	4.400
--	--------------

Bedragen zijn in duizenden euro's

1.2 Voorstel tot bestemming van het resultaat

Voorgesteld wordt het nog te bestemmen positief exploitatieresultaat van € 7.239.000 de volgende bestemming te geven:

Nog te bestemmen exploitatieresultaat 2020	Voorstel verdeling resultaat 2020	
Algemene reserves (toevoeging)		1.736
Bestemmingsreserve tariefseglisatie Watersysteemheffing (onttrekking)		-699
Bestemmingsreserve tariefseglisatie Zuiveringsheffing (toevoeging)		4.582
Overige bestemmingsreserve ICT (toevoeging)		800
Overige bestemmingsreserve Groen/Blauwe diensten (toevoeging)		300
Overige bestemmingsreserve Asset Management (toevoeging)		520
Mutatie reserves bestemming resultaat (toevoeging)		7.239

Bedragen zijn in duizenden euro's

De verdeling van watersysteemheffing per belastingcategorie is conform het besluit derde wijziging kostentoeedelingsverordening 2009 Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 4 oktober 2017.

Reservepositie

Voor een toelichting op de reservepositie, mutaties reserves en resultaatbestemming verwijzen wij u naar pagina 14 t/m 17 van de jaarrekening.

Reserve positie	Saldo na resultaat 2019	Mutaties 2020 na BW	Mutaties reserves weerstand 2020	Saldo na mutaties 2020	Voorstel bestemming resultaat 2020	Saldo na bestemming resultaat 2020
Watersysteemheffing	6.707		-2.183	4.524	829	5.353
Zuiveringsheffing	8.453		-2.183	6.270	907	7.177
Totaal algemene reserves	15.160		-4.366	10.794	1.736	12.530
Watersysteemheffing ingezetenen	2.354		895	3.249	-622	2.627
Watersysteemheffing gebouwd	8.957		1.111	10.068	-294	9.774
Watersysteemheffing ongebouwd	-2.824		175	-2.649	214	-2.435
Watersysteemheffing natuur	11		2	13	3	16
Zuiveringsheffing	5.780		2.183	7.963	4.582	12.545
Totaal reserves tariefseglisatie	14.278		4.366	18.644	3.883	22.527
Verkiezingen	0			0		0
Gekanaliseerde Hollandsche IJssel	42.258	485		42.743		42.743
RWZI – Utrecht	22.064	-299		21.765		21.765
Waterbeheer 900 jaar	250	50		300		300
Transitie	3.006	-716		2.290		2.290
ICT	178			178	800	978
Omgevingswet	730	-73		657		657
Groen/Blauwe diensten	204	-184		20	300	320
HWBP projecten	455			455		455
Inzet KWA (verdieping)	2.750	55		2.805		2.805
Restauratie Woerdersluis	1.000			1.000		1.000
Sloop RWZI Utrecht	22.340	-291		22.049		22.049
Veiligheidstoets	1.054	-108		946		946
Asset Management	0	0		0	520	520
Totaal overige bestemmingsreserves	96.289	-1.081	0	95.208	1.620	96.828
Totaal	125.727	-1.081	0	124.646	7.239	131.885

Bedragen zijn in duizenden euro's

2. Balans per 31 december 2020

2.1 Balans per 31 december 2020

Activa	Ref.	31-12-2020		31-12-2019	
Vaste Activa					
Materiële vaste activa	A	441.484		448.200	
Financiële vaste activa	B	3.036		3.251	
			444.520		451.451
Vlottende Activa					
Liquide middelen	C	30.500		0	
Kortlopende vorderingen	D	5.964		14.930	
Overlopende activa	E	1.417		794	
			37.881		15.724
Totaal			482.401		467.175

Bedragen zijn in duizenden euro's

Passiva	Ref.	31-12-2020		31-12-2019	
Vaste Passiva					
Algemene reserves		10.794		13.330	
Bestemmingsreserve tariefseglisatie		18.644		10.861	
Overige bestemmingsreserves		95.208		96.189	
Nog te bestemmen resultaat		7.239		5.347	
Eigen Vermogen	F		131.885		125.727
Voorzieningen	G	9.266		6.417	
Vaste schulden	H	297.385		301.289	
			306.651		307.706
			438.536		433.433
Vlottende Passiva	I				
Netto-vlottende schulden		22.726		18.492	
Overlopende passiva		21.139		15.250	
			43.865		33.742
Totaal			482.401		467.175

Bedragen zijn in duizenden euro's

2.2 Toelichting jaarrekening 2020

2.2.1 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is gebaseerd op de Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording waterschappen. De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Grondslagen waardering balans

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de regel niet als activa opgevoerd op de balans, maar rechtstreeks ten laste van de exploitatierekening gebracht. Een uitzondering op deze regel is onder andere mogelijk op grond van artikel 4.41 in combinatie met artikel 4.64.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met eventuele ontvangen investeringsbijdragen en cumulatieve afschrijvingen.

Daarnaast worden de materiële vaste activa, voor zover deze zich nog in het stadium van "Onderhanden werk" bevinden, vermeerderd met de eigen personeelslasten en bouwrente.

Afschrijvingsbeleid

In de "Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie HDSR" zijn de kaders voor het afschrijvingsbeleid door het algemeen bestuur vastgesteld. Vervolgens heeft het college het uit te voeren beleid nader uitgewerkt in de Regeling financieel beheer.

1. Het beleid ten aanzien van waardering en afschrijving van activa omvat in ieder geval:
 - a. investeringen met een verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs lager dan € 25.000, - worden niet geactiveerd;
 - b. de wijze waarop het waterschap omgaat met de verplichtingen uit het Waterschapsbesluit dat de bijdragen van eigen personeel, de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend en de mogelijkheid dat een redelijk deel van de kosten van ondersteunende diensten van het waterschap in de vervaardigingsprijs van vaste activa worden opgenomen;
 - c. de afbakening tussen investering en onderhoud;
 - d. de afschrijvingsmethode;
 - e. overstappen naar één moment van activeren in het jaar op 31-12 van het betreffende jaar van gereed melding;
 - f. toevoegen van activa categorieën met bijbehorende afschrijvingstermijnen.
2. Bijdragen in activa in eigendom van derden worden afgeschreven gedurende het aantal jaren dat de betreffende activa naar verwachting door derden zal worden geëxploiteerd en voor zover de betreffende uitgaven op grond van artikel 4.64 van het Waterschapsbesluit worden geactiveerd.

3. Materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

Activasoort	afschrijvingstermijn in jaren
Gronden en terreinen	
Grond	0
Vervoermiddelen	
Vervoersmiddelen, machines, apparaten en werktuigen	5
Veeg- en maaiboten	10
Overige bedrijfsmiddelen	
Hardware en eventueel gekoppelde software	3
Overige bedrijfsmiddelen	5
Bedrijfsgebouwen	
Kantoren, magazijnen en loodsen	40
Kantoorpand Poldermolen 3 verbouwing	8
Modernisering kantoor	15
Woonruimten	
Dienstwoningen	40
Waterkeringen	
Dijk en dijkverzwaring	40
Kades, beschoeiing en oevervoorzieningen	10
Waterkering - hoogte en beschoeiing	10
Waterkering - stabiliteit en ruimtegebruik	30
Damwanden - hout/ kunststof	30
Damwanden - Staal	50
Watergangen, kunstwerken en gemalen waterkwantiteitsbeheer	
Ruilverkaveling en landinrichting	25
Watergangen en duikers	25
Gemalen en rioolgemalen (bouwkundig)	25
Gemalen en rioolgemalen (Werktuigbouwkundig)	20
Gemalen en rioolgemalen (elektrotechnisch)	15
Stuwen (bouwkundig)	25
Stuwen (Werktuigbouwkundig)	20
Stuwen (elektrotechnisch)	15
Paden en bruggen	15
Vispassages/inlaatconstructies	25
Peilaanpassingen	25
Zuiveringstechnische werken	
RWZI - (civiel/ beton)	50
RWZI - (rioolgemaal werktuigbouwkundig)	20
RWZI (bouwkundig)	30
RWZI (elektrotechnisch)	15
Energiefabriek Nieuwegein	8
Proces automatisering en besturing	10
Persleiding	40
Paden en bruggen	
Paden en bruggen (voorheen wegen)	15

4. Investerings worden veelal verzameld op één project en vervolgens per activasoort geactiveerd.

5. Bovenstaande termijnen zijn richtinggevend, versnelde afschrijving wordt toegepast als de gebruiksduur tegenvalt.

Financiële vaste activa

De deelnemingen en aandelen van de Nederlandse Waterschapsbank zijn conform de comptabiliteitsvoorschriften gewaardeerd op basis van de historische aanschafwaarde. De aandelen van de Nederlandse Waterschapsbank kunnen niet vrijelijk verhandeld worden. De afkoopsom landinrichtingsrente Lopikerwaard is opgenomen tegen de verkrijgingsprijs vermindert met de cumulatieve afschrijvingen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden opgenomen tegen de nominale waarde. De post “dubieuze debiteuren” is als waarde correctie op de debiteuren onder de kortlopende vorderingen opgenomen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde gewaardeerd.

Algemene reserve

De algemene reserve van het waterschap fungeert als een algemeen weerstandsvermogen en heeft geen specifieke bestemming. De algemene reserve dient om eventuele toekomstige tegenvallers van algemene aard te kunnen opvangen en om een eventueel negatief begrotingsresultaat op te vangen.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve egaliseringsreserve kan worden ingezet voor tariefsegalisatie per belastingcategorie. Als er van tariefsegalisatie gebruik wordt gemaakt, dan wordt er alleen onttrokken aan de reserve van de specifieke belastingcategorie. De overige bestemmingsreserves zijn vastgesteld door het algemeen bestuur ter realisering van een bepaald doel.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde en zijn nagenoeg allemaal als langlopend aan te merken, tenzij anders wordt vermeld.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de gerealiseerde aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva

De kortlopende schulden en overlopende passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling

Resultaatbepaling

- jaarrekening is opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten;
- baten zijn opgenomen voor zover ze zijn gerealiseerd;
- lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben;
- verliezen worden als last genomen op het moment dat ze voorzienbaar zijn;
- belastingopbrengsten worden opgenomen onder aftrek van dotaties aan dubieuze debiteuren in verband met oninbaarheid.

2.2.2 Toelichting balans per 31 december 2020

A. Materiële vaste activa

Staat van materiële vaste activa	Mutaties 2020					
	Saldo 31-12-2019	(Des)investeringen *	Ontvangen doorbel. aan derden/subsidie	Overboeking onderhanden werk	Afschrijvingen	Saldo 31-12-2020
Materiële vaste activa gereed						
Gronden	17.218			-122		17.096
Vervoermiddelen	74			282	18	338
Overige bedrijfsmiddelen	2.137			1.122	902	2.357
Bedrijfsgebouwen	14.296			987	617	14.666
Woonruimten	46			0	3	43
Waterkeringen	37.854			7.802	2.943	42.713
Watergangen, kunstwerken en gemalen waterkwantiteitsbeheer	99.926			8.904	7.191	101.639
Zuiveringstechnische werken	254.204			6.254	16.579	243.879
Wegen	549			0	50	499
Totaal werken in exploitatie	426.304			25.229	28.303	423.230
Onderhanden werk						
Gronden	0	-122		122		0
Vervoermiddelen	0	348		-282		66
Overige bedrijfsmiddelen	73	1.573		-1.122		524
Bedrijfsgebouwen	394	486		-880		0
Woonruimten				0		0
Waterkeringen	9.371	20.283	-14.687	-7.802		7.165
Watergangen, kunstwerken en gemalen waterkwantiteitsbeheer	7.070	13.116	-4.884	-8.998		6.304
Zuiveringstechnische werken	4.988	5.474		-6.267		4.195
Wegen	0	0		0		0
Totaal onderhanden werk	21.896	41.158	-19.571	-25.229	0	18.254
Totaal materiële vaste activa	448.200	41.158	-19.571	0	28.303	441.484

Bedragen zijn in duizenden euro's

* Investerings zonder project worden direct geactiveerd. Investerings, die via projecten lopen, worden via onderhanden werk overgeboekt. In het bestuursverslag staat een uitgebreide toelichting op de diverse investeringen, onderhanden werk en kredieten.

Bedrijfsgebouwen

In 2019 is besloten het kantoor aan Poldermolen 3 nog niet te verkopen en in te zetten ten behoeve van extra werkplekken projecten. Na het aanpassen van de ICT voorzieningen, inrichting en inventaris is de boekwaarde van het pand € 1.802.680 per 31-12-2020.

Onderhanden werk

In paragraaf 6.1 staat een specificatie onderhanden werk en restant kredietruimte per 31-12-2020.

Omschrijving project	Activeringen in 2020
Terreininrichting RWZI Utrecht	803
Poldermolen 3 BU, W&E en ICT voorzieningen	640
Verbeteren Lekdijk	559
Verbeteren Montfoortse vaartkade	4.270
Verbeteren Lopikerweteringkade Zuid	2.082
Oevers oude Kromme Rijn – Molenspoor	810
Verbreden Gooyerwetering	667
Gemaal Osnabrugge	517
Leidsche Rijn Harmelen en Park Voorn	785
Renovatie gemaal Haanwijk	706
IJsselstein 56-62 toepassen beschoeiing	1.320
Nieuwegein 7-21 Zuidstedeweg	1.424
Aanleg Hoogwatervoorziening Wagendijk	982
RWZI Leidsche Rijn GOP 2019	912
Rioolwaterwuivering Montfoort groot onderhoud	1.255
Totaal activeringen groter dan € 500.000 per project	17.732
Overige activeringen kleiner dan € 500.000 per project	11.144
Totaal	28.876

Bedragen zijn in duizenden euro's

B. Financiële vaste activa

	Saldo 31-12-2019	Mutaties 2020	Saldo 31-12-2020
Overige uitzettingen > 1 jaar:			
Aandelen Nederlandse Waterschapsbank	31	0	31
Afkoop landinrichtingsrente Lopikerwaard	3.220	-215	3.005
Totaal	3.251	-215	3.036

Bedragen zijn in duizenden euro's

Aandelen Nederlandse Waterschapsbank

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden beschikt over 0,49% van het aandelenkapitaal van de Nederlandse Waterschapsbank. Op advies van de ECB is het dividend 2019 door de NWB nog niet uitbetaald in 2020 en als nog te betalen verplichting aan de aandeelhouders verwerkt.

Afkoop en herfinanciering landinrichtingsrente Lopikerwaard

Conform het besluit van het algemeen bestuur van 23 april 2014 heeft de afkoop en herfinanciering van de landinrichtingsrente plaatsgevonden. Vanaf 2015 wordt in 20 jaar jaarlijks een bedrag voor afschrijving in mindering worden gebracht.

Vlottende activa

Onder de vlottende activa worden de liquide middelen, de kortlopende vorderingen en de overlopende activa afzonderlijk opgenomen.

C. Liquide middelen

	Saldo 31-12-2019	Mutaties 2020	Saldo 31-12-2020
Liquide middelen			
Positieve RC verhouding Rijk	0	30.500	30.500
Totaal	0	30.500	30.500

Als gevolg van schatkistbankieren staat er per 31-12-2020 een positief saldo van € 30.500.000 op de rekening courant verhouding met het Rijk. Voor extra informatie over schatkistbankieren wordt verwezen naar paragraaf 2.3. Per 31-12-2020 is het banksaldo bij de Nederlandse Waterschapsbank negatief, zie onderdeel I vlottende passiva.

D. Kortlopende vorderingen

Debiteuren		Saldo 31-12-2020		Saldo 31-12-2019
Debiteuren belastingen	4.901		12.233	
Dubieuze debiteuren belastingen	-1.183		-1.613	
Nog op te leggen kohieren	1.656		2.045	
		5.374		12.665
Debiteuren overig	582		2.332	
Dubieuze debiteuren overig	0		-75	
		582		2.257
Waarborgsommen		8		8
Totaal		5.964		14.930

Bedragen zijn in duizenden euro's

Debiteuren belastingen

De belastingheffing en invordering is aan Belasting Samenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU) uitbesteed. De vorderingen op de debiteuren belastingen zijn met inachtneming van de betaaltermijn direct opeisbaar.

Dubieuze debiteuren belastingen

De post dubieuze debiteuren belastingen heeft tot doel het risico van het niet invorderen van belastingdebiteuren af te dekken (risicodekking). Via deze balanspost worden de belastingdebiteuren op basis van de nog te ontvangen bedragen verminderd met posten, die naar verwachting door het waterschap niet geïnd kunnen worden als gevolg van vermindering, kwijtschelding en oninbaarheid. Voor eventuele dubieuze debiteuren is een bedrag van € 1.183.000 in mindering op de debiteuren belastingen gebracht.

Nog op te leggen kohieren

BghU heeft een inschatting van € 1.656.000 gemaakt van de nog te verwachten belastingopbrengsten over 2020, 2019 en 2018. De aanslagen worden in 2021 opgelegd en hebben voornamelijk betrekking op zuiveringsheffing bedrijven, die een aanslag ontvangen op basis van aangifte na afloop van het belastingjaar.

Debiteuren overig

Onder de post debiteuren overig in de tabel debiteuren zijn alle overige vorderingen van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden geboekt. Hieronder volgt een overzicht van de openstaande vorderingen:

Bijdrage MRB restant bijdrage 2020	€ 215.500
Vergoeding Nerada 2017 + 2018	€ 132.135
Detachering personeel	€ 105.005
Overige debiteuren	€ 88.958
Nog te verrekenen credit nota's	€ 40.709

Dubieuze debiteuren overig

	Saldo 31-12-2019	Mutaties 2020		Saldo 31-12-2020
		Toename	Afname	
Dubieuze debiteuren overig	75	0	75	0
Totaal	75	0	75	0

Bedragen zijn in duizenden euro's

In 2020 is de langlopende vordering op de gemeente Montfoort met betrekking tot Engherkade afgeboekt.

E. Overlopende activa

	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Nog te ontvangen bedragen	1.208	528
Vooruitbetaalde bedragen	209	266
Totaal	1.417	794

Bedragen zijn in duizenden euro's

Nog te ontvangen bedragen

In de post nog te ontvangen bedragen zijn onderstaande bedragen opgenomen:

- Bijdragen derden baggeren GHJ € 833.000
- Dividend NWB 2019 € 215.000
- Afhandeling schades € 160.000

Vooruitbetaalde bedragen

In 2020 is een bedrag van € 209.000 met betrekking tot vooruitbetaalde bedragen voor 2021 verwerkt.

F. Eigen vermogen en reservepositie

Conform de Beleidsnota "Weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen 2017-2023" wordt bij het bestemmen van het resultaat een weerstandsratio gehanteerd en het weerstandsvermogen binnen de bandbreedte op niveau gebracht. In 2020 is de weerstandsratio 2,70 en valt buiten de vastgestelde bandbreedte van 1,4 – 2,0 (AB besluit 8 november 2017). Dit betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit met € 4.366.000 kan worden verlaagd door een onttrekking aan de algemene reserves en een toevoeging aan de egalisereserves. Het saldo van de algemene reserves omvat een bedrag van € 12.530.000 per 31-12-2020. Voor meer informatie zie paragraaf 4 Weerstandsvermogen van het bestuursverslag 2020.

Eigen vermogen	Saldo na verdeling resultaat 2019	Mutaties 2020 na BW	Mutaties reserves weerstand 2020	Saldo na mutaties 2020	Voorstel bestemming resultaat 2020	Saldo na verdeling resultaat 2020
Algemene reserves	15.160	0	-4.366	10.794	1.736	12.530
Reserves tariefseglisaties	14.278	0	4.366	18.644	3.883	22.527
Overige bestemmingsreserves	96.289	-1.081	0	95.208	1.620	96.828
Totaal	125.727	-1.081	0	124.646	7.239	131.885

Bedragen zijn in duizenden euro's

Algemene reserves (weerstandsvermogen)	Saldo na verdeling resultaat 2019	Mutaties reserves weerstand 2020	Saldo na mutaties 2020	Voorstel bestemming resultaat 2020	Saldo na verdeling resultaat 2020
Watersysteemheffing	6.707	-2.183	4.524	829	5.353
Zuiveringsheffing	8.453	-2.183	6.270	907	7.177
Totaal	15.160	-4.366	10.794	1.736	12.530

Bedragen zijn in duizenden euro's

Bestemmingsreserves tariefseglisatie inclusief belastingcategorie	Saldo na verdeling resultaat 2019	Mutaties reserves weerstand 2020	Saldo na mutaties 2020	Voorstel bestemming resultaat 2020	Saldo na verdeling resultaat 2020	Reserve Positie
WSH ingezetenen	2.354	895	3.249	-622	2.627	10%
WSH gebouwd	8.957	1.111	10.068	-294	9.774	29%
WSH ongebouwd	-2.824	175	-2.649	214	-2.435	-44%
WSH natuur	11	2	13	3	16	24%
Totaal Watersysteemheffing	8.498	2.183	10.681	-699	9.982	15%
Totaal Zuiveringsheffing	5.780	2.183	7.963	4.582	12.545	20%
Totaal	14.278	4.366	18.644	3.883	22.527	17%

Bedragen zijn in duizenden euro's

Overige bestemmingsreserves	Saldo na verdeling resultaat 2019	Mutaties 2020 na BW	Saldo na mutaties 2020	Voorstel bestemming resultaat 2020	Saldo na verdeling resultaat 2020
Verkiezingen	0	0	0		0
GHIJ (Gekan Hollandsche IJssel)	42.258	485	42.743		42.743
RWZI -Utrecht	22.064	-299	21.765		21.765
Waterbeheer 900 jaar	250	50	300		300
Transitie	3.006	-716	2.290		2.290
ICT	178	0	178	800	978
Omgevingswet	730	-73	657		657
Groen/Blauwe diensten	204	-184	20	300	320
HWBP projecten	455	0	455		455
Inzet KWA verdieping	2.750	55	2.805		2.805
Restauratie Woerdersluis	1.000	0	1.000		1.000
Sloop RWZI Utrecht	22.340	-291	22.049		22.049
Veiligheidstoets	1.054	-108	946		946
Asset Management	0	0	0	520	520
Totaal	96.289	-1.081	95.208	1.620	96.828

Bedragen zijn in duizenden euro's

Mutaties 2020 en mutaties reserves 2020

In de kolom mutaties 2020 na begrotingswijziging (BW) zijn de mutaties opgenomen conform de vastgestelde begroting 2020 en de vastgestelde begrotingswijzigingen 2020. Daarnaast zijn in een aparte kolom de mutaties in de reserves verwerkt vanuit de berekening van het benodigde weerstandsvermogen. Hieronder volgt een toelichting op de bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserve Verkiezingen

In 2020 is er geen toevoeging aan de bestemmingsreserve verkiezingen. Vanaf 2020 wordt de bijdrage aan de verkiezingen in 2023 via de jaarlijkse Rijksfactuur in de exploitatie verwerkt. Hierdoor is de bestemmingsreserve voor de verkiezingen niet meer noodzakelijk.

Bestemmingsreserve Gekanaliseerde Hollandsche IJssel (GHJ)

In 2020 is de berekende rente GHJ met een bedrag van € 1.479.000 aan de bestemmingsreserve toegevoegd. Daarnaast is een bedrag van € 994.000 met betrekking tot GHJ aan kosten gerealiseerd. Via de exploitatie is per saldo een bedrag van € 485.000 toegevoegd aan bestemmingsreserve. In 2020 zijn de werkzaamheden met betrekking tot de projecten baggeren GHJ vertraagd. Hierdoor is in vergelijking met de begroting 2020 een bedrag van € 2.021.000 minder onttrokken aan de bestemmingsreserve GHJ.

Bestemmingsreserve RWZI - Utrecht

Conform de begroting 2020 is een bedrag van € 6.735.000 aan de bestemmingsreserve toegevoegd. Op basis van gerealiseerde kosten is in 2020 een bedrag van € 7.034.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve. De onttrekking is lager dan het begrote bedrag van € 7.097.000 doordat de werkelijke exploitatiekosten van de RWZI- Utrecht lager liggen door lagere afzet van slib, een lager verbruik van energie en chemicaliën kosten.

Bestemmingsreserve Waterbeheer 900 jaar

Vanaf 2015 wordt conform de vastgestelde "Evaluatie beleid Cultuurhistorie" een bedrag gereserveerd om in het jaar 2022 de viering van "900 jaar waterbeheer" te organiseren. Jaarlijks wordt een bedrag van € 50.000 aan de bestemmingsreserve toegevoegd.

Bestemmingsreserve Transitie

In de organisatie zijn verschillende projecten met betrekking tot talentontwikkeling en procesverbeteringen gestart. Het transitiebudget is ingesteld om de ontwikkelingen, personele bewegingen en opleidingen te faciliteren. In totaal is er een bedrag van € 791.000 voor kosten Transitie in de begroting 2020 opgenomen. In 2020 wordt een bedrag van € 716.000 gerealiseerde kosten transitieprojecten onttrokken aan de bestemmingsreserve transitie.

Bestemmingsreserve ICT

In de jaarrekening 2020 wordt voorgesteld om het voordeel op de ICT gerelateerde netto lasten in 2020 met een bedrag van € 800.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve ICT om de reserve op peil te brengen voor de komende uitgaven in de jaren 2021 en verder. Dit bedrag is nodig om in 2021 te beginnen met de basis op orde brengen en houden als onderdeel van de digitale transformatie, middels het aantrekken van gespecialiseerd personeel.

Bestemmingsreserve Omgevingswet

In 2016 is een nieuw intern programma gestart: de implementatie van de Omgevingswet. De Omgevingswet bundelt wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, natuur en water. Om de noodzakelijke ontwikkeling volgens een plan van aanpak te kunnen bekostigen en de noodzakelijke financiële armlslag te borgen is een bestemmingsreserve ingesteld. Door het opnieuw uitstellen van de wetgeving is in 2020 een relatief klein bedrag van € 73.000 aan de bestemmingsreserve Omgevingswet onttrokken.

Bestemmingsreserve Groen/Blauwe diensten

Voor cofinanciering van groen/blauwe diensten door Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden aan externe partijen (agrarische collectieven) is in 2016 een bestemmingsreserve ingesteld. De bijdragenregeling heeft een looptijd van 2016 tot 2021. In 2020 is een bedrag van € 184.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve. In het voorstel van de bestemming van het resultaat 2020 wordt een bedrag van € 300.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve om de toekomstige plannen te realiseren.

Bestemmingsreserve HWBP projecten

Na de afronding van het voorverkenningstraject "Project Overstijgende Verkenning Dijkversterking Centraal Holland" uit het HWBP is er in de jaarrekening 2017 een bestemmingsreserve van € 455.000 vastgesteld. De bestemmingsreserve wordt ingezet om te voorkomen dat financiële afwijkingen op deze projecten direct leiden tot aanpassingen van de begroting en daaraan gekoppelde belastingtarieven.

Bestemmingsreserve Inzet KWA verdieping

In Nota Reserves en Voorzieningen 2017-2023 deze nota wordt de Bestemmingsreserve "Inzet KWA als gevolg van verdieping Nieuwe Waterweg en Botlek" genoemd als één van de tien bestemmingsreserves die het waterschap kent. In 2020 zijn er geen onttrekkingen ten laste van de bestemmingsreserve KWA verwerkt en is er conform afspraak een rentetoerekening van 2% toegevoegd.

Bestemmingsreserve Restauratie Woerdersluis

Dit betreft een bestemmingsreserve, die in 2019 is ingesteld voor de werkzaamheden aan de Woerdersluis. In 2020 zijn er geen mutaties op deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Sloop RWZI Utrecht

Voor de sloop van de oude rioolwaterzuiveringen Utrecht en Maarssenbroek is in het bestuursbesluit behorende bij Burap 2 2019 een bedrag van € 22.340.000 voor een nieuwe bestemmingsreserve vastgesteld. In 2020 is er een bedrag van € 291.000 aan de bestemmingsreserve onttrokken.

Bestemmingsreserve Veiligheidstoets

In het bestuursvoorstel behorende bij Burap 2 2019 is een nieuwe bestemmingsreserve Veiligheidstoets voor het uitvoeren van de veiligheidstoets regionale waterkeringen vastgesteld. Op basis van het bestuursbesluit is er een bedrag van € 1.054.000 aan de bestemmingsreserve Veiligheidstoets toegevoegd. In 2020 is een bedrag van € 108.000 gerealiseerde kosten onttrokken aan de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Asset Management

Aan het algemeen bestuur wordt voorgesteld bij het vaststellen van de jaarrekening 2020 een nieuwe bestemmingsreserve Asset Management in te stellen. De bestemmingsreserve is nodig om goed vanuit de beginselen van asset management te kunnen werken. Bij asset management is het belangrijk om beslissingen te kunnen nemen die leiden tot kosten die buiten de kapitaallasten vallen. Hierbij valt te denken aan kosten voor verkenningen van doelmatige investeringsprojecten of inhaalafschrijvingen van doelmatige vervangingsinvesteringen. Omdat het benodigde bedrag hiervoor per jaar sterk kan variëren wordt gekozen voor een stabiele begroting en jaarrekening door het vormen van een bestemmingsreserve. Het voorstel voor de toevoeging van een bedrag van € 520.000 aan de nieuwe bestemmingsreserve asset management is nodig om de reserve op peil te brengen voor de voorziene bestedingen conform de Voorjaarsnota 2021.

Nog te bestemmen resultaat

De toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves, die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld in de begroting en relevante bestuursbesluiten, zijn in de kolom mutaties 2020 verwerkt. Het restant van € 7.239.000 is opgenomen als "nog te bestemmen resultaat". Het algemeen bestuur besluit hierover bij de vaststelling van de jaarrekening.

G. Voorzieningen

Voorzieningen	Saldo 31-12- 2019	Dotatie 2020	Afname 2020	Vrijval 2020	Saldo 31-12- 2020
Arbeid gerelateerde verplichtingen					
Uitkeringen voormalig bestuursleden	113	22	22	0	113
Uitkeringen voormalig personeel	547	106	212	0	441
Thuiswerkbudget	0	291	0	0	291
Voorziening persoonsgebonden basis budget (PBB)	882	516	190	0	1.208
Baggeren en saneren van waterlopen					
Baggeren en saneren van waterlopen	0	4.000	1.275	3.529	6.254
Toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud	4.563	1.734	2.277	-3.529	491
Overige onderhoudswerkzaamheden					
Groot onderhoud Poldermolen 2 (2019)	133	215	105	0	243
Groot onderhoud Dijkhuis Jaarsveld	179	56	10	0	225
Totaal voorzieningen	6.417	6.940	4.091	0	9.266

Bedragen zijn in duizenden euro's

Uitkeringen voormalig bestuursleden

De actuariële berekening voor de uit te betalen pensioenen ten behoeve van voormalig bestuursleden is in 2019 opgesteld. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de contante waarde van de toekomstige verplichtingen conform de actuariële berekening. Voor de hoogheemraden is de opbouw van de pensioenen aan derden uitbesteed. Aan de pensioenbeheerder wordt de premie per maand en eventuele aanvullingen op de waarde betaald. Deze kosten zijn verwerkt in de exploitatie van 2020.

Uitkeringen voormalig personeel

Deze voorziening wordt aangehouden voor nog te betalen bedragen aan voormalig personeel. De omvang van de voorziening wordt jaarlijks opnieuw berekend.

Thuiswerkbudget

In de cao zijn afspraken gemaakt over de totstandkoming van een structurele thuiswerkregeling in het coronatijdperk en in de toekomstige werksituatie. Hierbij staat goed werkgeverschap centraal met aandacht voor duurzaam, veilig en gezond werken. In de regeling wordt een thuiswerkbudget per medewerker voor 5 jaar beschikbaar gesteld. Voor elke medewerker die wekelijks over een langere periode thuis werkt is totaal een budget van € 600 beschikbaar. De medewerker kan op declaratiebasis middelen voor een arbo- en ergonomische verantwoorde thuiswerkplek aanschaffen.

Voorziening PBB (persoonsgebonden basis budget)

Het doel van het persoonsgebonden basis budget (PBB) is met plezier werken in je huidige en toekomstige functie. Medewerkers in de sector waterschappen kunnen vanaf 1 januari 2016 dit budget van €5.000 inzetten voor opleidingen of andere activiteiten die nodig zijn voor ontwikkeling, loopbaan en vitaliteit. Per jaar wordt een bedrag van € 1.000 per medewerker gereserveerd. In 2020 is een bedrag van € 190.000 besteed en een dotatie van € 516.000 toegevoegd aan de voorziening PBB.

Toestandsafhankelijk GOP bagger 2020

In 2020 is er een nieuwe voorziening voor de uitvoering van het grootonderhoudsplan (GOP) bagger voor de jaren 2020 tot en met 2023 vastgesteld. Het waterschap streeft ernaar om het watersysteem toestandsafhankelijk te onderhouden. Dat houdt in dat onderhoud wordt uitgevoerd wanneer dit ook daadwerkelijk nodig is. Het GOP is de volgende stap in de overgang van cyclisch baggeren op basis van standaard herhalingscycli naar toestandsafhankelijk baggeren.

Vanuit de voorziening toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud is in 2020 voor het uitvoeren van de lopende baggerprojecten een bedrag van € 3.529.000 overgeboekt naar de voorziening toestandsafhankelijk GOP bagger.

Toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud

Na het instellen van de voorziening toestandsafhankelijk GOP bagger 2020 vallen onder deze voorziening kosten met betrekking tot maaien, exotenbestrijding en het afvoeren van groenafval. Zie ook toelichting voorziening toestandsafhankelijk GOP bagger 2020.

Groot onderhoud

In 2019 is een geactualiseerd onderhoudsplan voor Poldermolen 2 opgesteld. De verkoop/verhuur van Poldermolen 3 is voorlopig opgeschort tot eind 2026. Het pand is in 2020 opnieuw in gebruik genomen en verbouwd in verband met extra benodigde werkplekken in de organisatie.

H. Vaste schulden

Onderhandse leningen	Saldo 31-12-2019	Lening 2020	Aflossing 2020	Saldo 31-12-2020
Obligatieleningen	16	0	0	16
Binnenlandse banken en overige instellingen	301.273	0	3.904	297.369
Totaal	301.289	0	3.904	297.385

Bedragen zijn in duizenden euro's

Leningen bij financiële instellingen

In het verslagjaar is een bedrag van € 3.668.000 aan reguliere aflossingen betaald. Daarnaast is er een bedrag van € 236.000 extra afgelost. Voor de details van de vaste schulden wordt verwezen naar de "Staat van vaste schulden" in paragraaf 6.2 van de jaarrekening. Voor de aflossingen in 2021 op langlopende leningen bij financiële instellingen is een bedrag van € 10.153.780 berekend.

I. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk de netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar en de overlopende passiva opgenomen.

Netto-vlottende schulden	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Rekening courant Nederlandse Waterschapsbank	8.491	5.014
Kasgeldlening	0	0
Crediteuren	8.914	9.298
Te betalen belastingen en premies	3.378	2.938
Overige kortlopende schulden	1.943	1.242
Totaal	22.726	18.492

Bedragen zijn in duizenden euro's

Kredietfaciliteiten

Het waterschap heeft een kredietfaciliteit van € 30.000.000 bij de Nederlandse Waterschapsbank.

Overlopende passiva	Saldo 31-12-2019	Toename 2020	Afname 2020	Saldo 31-12-2020
Verplichtingen	6.759		42	6.717
<u>Ontvangen voorschotten:</u>				
KWA+	1.189	820		2.009
Sterke Lekdijk	3.509	2.411		5.920
Klimaat Slim Boeren	2.261		505	1.756
Overige voorschotten	1.532	3.205		4.737
Totaal	15.250	6.436	547	21.139

Bedragen zijn in duizenden euro's

Verplichtingen

Onder de post verplichtingen zijn onder andere de volgende bedragen opgenomen:

- € 3.387.000 nog te betalen rente langlopende leningen;
- € 2.801.000 aan het jaar 2020 toe te rekenen kosten;
- € 529.000 saldo nog te verrekenen GR MRB

Overige voorschotten

Onder de post overige voorschotten zijn onder andere de volgende bedragen opgenomen:

- € 2.280.000 subsidie verkenning Project02C GHII Noord
- € 1.498.000 subsidie C-kering & Waaiersluis
- € 455.000 RVO subsidies 14 vispassages
- € 307.000 ontvangen voorschotten voor toekomstige projecten en bijdragen;
- € 197.000 ontvangen voorschotten samenwerkingsverbanden, buitenlandse projecten, gemeenschappelijke regelingen en overigen.

2.3 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Garantieverklaringen

In 2017 heeft de Unie van Waterschappen een 25-jarige lineaire lening ad € 6.013.268 afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank onder borgstelling van de waterschappen. Per 31-12-2020 is het saldo van de lening € 5.291.676. Jaarlijks wordt er een bedrag van € 240.531 afgelost. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden staat hiervoor garant, gezamenlijk met de andere deelnemende waterschappen. Het aandeel van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden in de garantstelling bedraagt een vast percentage van 4,25%. Tot en met 2020 is er geen aanspraak gemaakt op deze borgstelling.

Daarnaast heeft De Nederlandse Waterschapsbank een kredietfaciliteit van € 2.000.000 verstrekt aan de Unie van Waterschappen. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden staat hiervoor garant gezamenlijk met de andere deelnemende partijen. De garantstelling is in 2016 op een vast percentage van 5% vastgesteld.

Bankgaranties

Hoogheemraadschap De stichtse Rijnlanden heeft per 31-12-2020 voor € 174.322 aan bankgaranties verstrekt.

Gemeenschappelijke regeling AQUON

De waterschappen Delfland, Brabantse Delta, Hollandse Delta, Aa en Maas, De Dommel, Rijnland, Schieland en Krimpenerwaard, Rivierenland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden nemen deel aan de gemeenschappelijke regeling AQUON. De taken liggen op het gebied van monsterneming, analyse en rapportage van chemisch, fysisch en biologisch onderzoek naar de eigenschappen van het natte milieu.

Aquon heeft bij de Nederlandse Waterschapsbank en de Bank Nederlandse Gemeenten een aantal leningen afgesloten. Voor de verstrekte leningen zijn de deelnemers aansprakelijk volgens het aandeel in de verdeel-sleutel van de kosten. Voor Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden is het aandeel 7,3% van het totaal.

Vaste schulden	Historisch leenbedrag	Aflossingen voorgaande jaren	Balans 1/1/2020	Aflossing 2020	Balans 31/12/2020
Lening NWB 1-27487 3,38% - 30 jaar	€ 4.535.000	€ 1.209.333	€ 3.325.667	€ 151.167	€ 3.174.500
Lening BNG 40.10855 2,91% - 20 jaar	€ 2.000.000	€ 500.000	€ 1.500.000	€ 100.000	€ 1.400.000
Lening BNG 40.10856 3,145% - 24 jaar	€ 1.500.000	€ 360.000	€ 1.140.000	€ 60.000	€ 1.080.000
Lening BNG 40.10857 3,315% - 29 jaar	€ 1.620.000	€ 324.000	€ 1.296.000	€ 54.000	€ 1.242.000
Totaal	€ 9.655.000	€ 2.393.333	€ 7.261.667	€ 365.167	€ 6.896.500

Naast de leningen heeft Aquon ook een kredietfaciliteit van € 7.000.000 op de rekening courant bij de NWB.

Leaseverplichtingen

De leaseverplichtingen hebben betrekking op het wagenpark met bij behorende contracten. Het totale bedrag van € 1.775.000 is op te splitsen in twee delen.

verplichtingen met een looptijd tot en met 2022 € 257.000

verplichtingen met een looptijd tot en met 2024 € 1.518.000

Langlopende verplichtingen

In deze paragraaf worden alle contracten die HDSR is aangegaan met een contractwaarde boven de Europese aanbestedingsgrens (€ 221.000) verantwoord. De totale niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn onderverdeeld op basis van contractduur. Er wordt onderscheid gemaakt in financiële verplichtingen met een looptijd korter dan 1 jaar, een looptijd tussen 1 en 5 jaar, en een looptijd langer dan 5 jaar. Per balansdatum 31 december 2020 heeft HDSR de volgende langlopende contractverplichtingen uitstaan:

- Kortere dan 1 jaar € 16.284.000
- Tussen 1 en 5 jaar € 36.114.000
- Langer dan 5 jaar € 2.530.000

De toename van de verplichtingen is te verklaren doordat er meer contracten voor werken zijn opgenomen. In 2020 zijn ook veel aanbestedingen uitgevoerd, waarvan de overeenkomsten ondertussen zijn ingegaan.

Daarnaast is er door het optimaliseren van het inkoopproces en het inhuurloket een beter overzicht van de uitstaande verplichtingen.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om overtollige middelen in de schatkist van het Rijk aan te houden met uitzondering van het drempelbedrag. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het jaarlijks vastgestelde begrotingstotaal. Dit bedrag is het maximale bedrag dat over een heel kwartaal gezien gemiddeld op dagbasis buiten de schatkist mag worden gehouden.

Berekening drempelbedrag 2020:

Begrotingstotaal 2020 € 175.039.000

Percentage regeling 0,75%

Drempelbedrag 2020 € 1.312.792

Gemiddeld aangehouden bedrag per kwartaal:

1^e kwartaal 2020 € 0

2^e kwartaal 2020 € 0

3^e kwartaal 2020 € 0

4^e kwartaal 2020 € 0

Per 31-12-2020 is het saldo schatkistbankieren in rekening courant met het Rijk een bedrag van € 30.500.000.

Langdurige zieken

Voor de uitgaven voor langdurig zieken is geen voorziening gevormd, omdat op dit moment geen betrouwbare schatting kan worden gegeven van de verwachte uitgaven en door de privacyregels Algemene Verordening Gegevensbescherming. In de begroting is een bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven, waaronder ook de uitgaven voor langdurig zieken vallen.

Belastingbepaling

Door de invoering van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen kunnen overheidsondernemingen vanaf 2016 belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. In 2019 heeft de belastingdienst HDSR een aanslag opgelegd. Uitgangspunt van de Belastingdienst was dat het opwekken van energie vanuit de rioolwaterzuiveringsinstallatie als een fiscale activiteit moet worden aangemerkt. Begin 2020 heeft HDSR bezwaar gemaakt tegen de aanslag. De belastingdienst heeft het bezwaar over de jaren 2016 - 2018 inmiddels beoordeeld en is ook van mening dat het opwekken van energie niet als onderneming gekwalificeerd dient te worden omdat het een activiteit is zonder winstoogmerk. Omdat de opbrengsten lager zijn dan de kosten is tegemoet gekomen aan ons bezwaar en is de aanslag verminderd tot nihil. Het reeds betaalde bedrag van € 18.193 is inmiddels terug ontvangen.

Voor de aangifte VPB van 2019 is uitstel aangevraagd.

Gebeurtenissen na balansdatum

De coronacrisis heeft op korte termijn geen grote financiële impact op Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. De continuïteit van de organisatie is niet in het geding. De werkzaamheden aan onze basistaken, veilige dijken, droge voeten en schoon water, blijven doorgang vinden. Ook de inning van de waterschapsbelasting blijft plaatsvinden.

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden levert een bijdrage om ondernemers te helpen in de coronacrisis. Als ondernemers niet kunnen betalen vanwege de crisis krijgen ze uitstel van betaling en worden invorderingsstappen opgeschort. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

3. Rekening naar programma's

3.1 Exploitatierkening naar programma's

Totaal netto lasten per programma	Begroting 2020	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Vershil begroting/rekening	V/N
Waterkeringbeheer	15.786	15.566	16.202	-636	N
Calamiteitenzorg	557	590	577	13	V
Muskusrattenbeheer eigen gebied	2.634	2.634	2.617	17	V
Watersysteembeheer	27.431	27.457	24.950	2.507	V
Beperking gevolgen klimaatverandering	3.660	3.797	3.225	572	V
Gezond water	5.125	4.675	3.912	763	V
Zuiveringsbeheer	60.844	45.918	45.524	394	V
Lastendruk	3.525	3.750	3.753	-3	N
Bestuur en Organisatie	26.590	26.622	24.125	2.497	V
Totaal netto lasten programma's	146.152	131.009	124.885	6.124	V

Netto belastingopbrengst per categorie	Begroting 2020	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Vershil begroting/rekening	V/N
Watersysteemheffing ingezetenen	26.831	26.818	26.976	158	V
Watersysteemheffing gebouwd	33.310	33.362	33.968	606	V
Watersysteemheffing overig ongebouwd	5.535	5.529	5.598	69	V
Watersysteemheffing natuur	66	66	70	4	V
Zuiveringsheffing	64.090	64.225	64.431	206	V
Totaal netto belastingopbrengsten	129.832	130.000	131.043	1.043	V
Resultaat voor mutaties bestemmingsreserves	-16.320	-1.009	6.158	7.167	V
Mutatie reserve verkiezingen	0	0	0	0	
Mutatie reserve GHJ	1.536	1.536	-485	-2.021	
Mutatie reserve RWZI Utrecht	362	362	299	-63	
Mutatie reserve Waterbeheer 900 jaar	-50	-50	-50	0	
Mutatie reserve Transitie	791	791	716	-75	
Mutatie reserve ICT	0	0	0	0	
Mutatie reserve Omgevingswet	260	260	73	-187	
Mutatie reserve Groen/Blauwe diensten	204	203	184	-19	
Mutatie reserve Inzet KWA verdieping	0	0	-55	-55	
Mutatie reserve Sloop RWZI Utrecht	15.300	505	291	-214	
Mutatie reserve Veiligheidstoets	241	241	108	-133	
Mutaties bestemmingsreserves	18.644	3.848	1.081	-2.767	N
Mutaties nog te bestemmen resultaat 2020	2.324	2.839	7.239	4.400	V

Bedragen zijn in duizenden euro's

Een uitgebreide toelichting op de rekening naar programma's staat vermeld in het bestuursverslag 2020.

4. Rekening naar kostendragers

4.1 Exploitatierekening naar kostendragers

Kostendrager Watersysteemheffing	Begroting 2020	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Vershil begroting/rekening	
Watersysteemheffing					
Totaal netto lasten (a)	70.348	69.953	65.501	4.452	V
<i>Opbrengsten</i>					
Belastingopbrengsten	68.032	68.065	68.962	897	V
Kwijtscheldingen	-2.141	-2.140	-2.245	-105	N
Oninbaar	-149	-149	-104	45	V
Totaal opbrengsten (b)	65.742	65.776	66.613	837	V
Resultaat voor mutaties reserves (b-a)	-4.606	-4.177	1.112	5.289	V
<i>Mutaties reserves tijdens begrotingjaar</i>					
Mutatie reserve verkiezingen					
Mutatie reserve GHIJ	1.536	1.536	-485	-2.021	
Mutatie reserve Waterbeheer 900 jaar	-27	-27	-27	0	
Mutatie reserve Transitie	561	561	521	-40	
Mutatie reserve ICT					
Mutatie reserve Omgevingswet	140	140	40	-100	
Mutatie reserve Groen/Blauwe diensten	204	203	184	-19	
Mutatie reserve Inzet haven KWA	0	0	-55	-55	
Mutatie reserve Veiligheidstoets	241	241	108	-133	
Nog te bestemmen resultaat Watersysteemheffing (1)	-1.951	-1.523	1.398	2.921	V

Kostendrager zuiveringsheffing	Begroting 2020	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Vershil begroting/rekening	
Zuiveringsheffing					
Totaal netto lasten (a)	75.804	61.056	59.384	1.672	V
<i>Opbrengsten</i>					
Belastingopbrengsten	69.228	69.371	69.162	-209	N
Kwijtscheldingen	-4.926	-4.935	-4.512	423	V
Oninbaar	-212	-212	-220	-8	N
Totaal opbrengsten (b)	64.090	64.224	64.430	206	V
Resultaat voor mutaties reserves (b-a)	-11.714	3.168	5.046	1.878	V
<i>Mutaties reserves tijdens begrotingjaar</i>					
Mutatie reserve verkiezingen					
Mutatie reserve RWZI Utrecht	362	362	299	-63	
Mutatie reserve Waterbeheer 900 jaar	-23	-23	-23	0	
Mutatie reserve Transitie	230	230	195	-35	
Mutatie reserve ICT					
Mutatie reserve Omgevingswet	120	120	33	-87	
Mutatie reserve Groen/Blauwe diensten					
Mutatie reserve Sloop RWZI Utrecht	15.300	505	291	-214	
Nog te bestemmen resultaat Zuiveringsheffing (2)	4.275	4.362	5.841	1.479	V
Totaal nog te bestemmen resultaat (1+2)	2.324	2.839	7.239	4.400	V

Bedragen zijn in duizenden euro's

4.2. Toelichting kostendragers

4.2.1. Toelichting kostendrager Watersysteemheffing

Totale netto lasten	Bedrag	V/N
Personeelskosten Personeelskosten <ul style="list-style-type: none"> - Begrote formatieplaatsen zijn niet of later ingevuld. Hierdoor is een deel van het budget voor personeelskosten niet benut. Als oorzaak kan worden genoemd het achterblijven van investeringen en door krapte op de arbeidsmarkt zijn ook bij beleidsprogramma's vacatures niet ingevuld. - Door de thuiswerksituatie als gevolg van de Corona crisis is minder reiskostenvergoeding uitgekeerd. Ook zijn minder opleidingen gevolgd, met minder opleidingskosten tot gevolg. Tevens minder uitgaven aan huur van externe locaties en afdelingsuitjes. Daartegenover is op landelijk niveau een aanvullende afspraak gemaakt ten aanzien van thuiswerkvergoedingen. Er is een voorziening gevormd voor het thuiswerkbudget. 	811	V
Overige kosten <ul style="list-style-type: none"> - € 1.462.000 minder kosten als gevolg van het minder gebruik maken van externe deskundige adviezen. Vooral door minder inzet ten behoeve van beleidsontwikkeling en vertraging in werkzaamheden en het gebruik maken van eigen personeel in plaats van externen is € 1.062.000 minder uitgegeven. € 400.000 minder overige kosten bij de GHJ (Gekanaliseerde Hollandse IJssel), door vertraging in de werkzaamheden door de voortdurende van de landelijke stikstofproblematiek en PFAS. - € 1.417.000 baggerwerkzaamheden in de GHJ zijn vertraagd door de landelijke Stikstofproblematiek en PFAS. - € 349.000 lagere kosten voor onderhoudswerkzaamheden door fasering in de uitvoering van de werkzaamheden. - € 378.000 lagere kosten voor ICT diensten. Het betreft met name lagere kosten voor licenties en voor externe deskundigen HDSR breed. - € 117.000 lagere kosten in de vorm van bijdragen aan derden, meerdere kleine bedragen bij verschillende ondersteunende afdelingen. - € 407.000 meerdere kleinere voordelen op verschillende overige kostensoorten. 	4.130	V
Overige opbrengsten <ul style="list-style-type: none"> - € 841.000 minder opbrengst uit geactiveerde uren en daardoor ook lagere dekking voor overhead. Mede door de Corona crisis heeft de projectorganisatie minder uren voor de projecten kunnen maken. - € 300.000 op een aantal beleidsafdelingen zijn subsidies van beperkte omvang ontvangen, bijvoorbeeld van de Provincie voor Regionaal Partnerschap water en bodem en uit het Restauratiefonds. - € 100.000 huren/pachten ontvangen die deels niet zijn begroot. - € 208.000 een optelling van een aantal kleine bedragen op uiteenlopende posten waar meer is ontvangen dan begroot. - € 200.000 minder opbrengsten verontreinigingsheffing, hier begroot, maar gerealiseerd bij Belastingopbrengsten. Dit betreft een technische verschuiving. 	433	N
Rente en Afschrijvingen <ul style="list-style-type: none"> - € 200.000 hogere afschrijvingskosten dan begroot. Voor een aantal activa is een kortere afschrijvingstermijn gehanteerd dan bij de begroting is voorzien. - € 144.000 lagere rentekosten dan begroot, door het achterblijven van het investeringsvolume bij activa van de watersysteemheffing is aan deze categorie minder rente toegerekend. 	56	N
Totale netto lasten	4.452	V

Totale opbrengsten		
<p><u>Belastingopbrengsten Watersysteem</u></p> <p>De totale netto-belastingopbrengsten voor de watersysteemheffing zijn € 1.337.000 hoger dan initieel begroot. Bij het vaststellen van de belastingverordeningen in december zijn voor alle categorieën voor de watersysteemheffing belastingtarieven vastgesteld die leiden tot lagere belastingopbrengsten dan in de initiële begroting zijn opgenomen. Met de 1e Begrotingswijziging 2020 zijn de belastingopbrengsten dan ook met € 466.000 verlaagd. Op basis van de rapportages door BghU zijn de belastingopbrengsten bij de 3e Begrotingswijziging per saldo met € 500.000 verhoogd. Uit de jaarcijfers van BghU blijkt dat de uiteindelijk gerealiseerde belastingopbrengst € 837.000 hoger is dan de begroting inclusief alle begrotingswijzigingen. Omdat bij de 3e Begrotingswijziging de verwerkingswijze van de Verontreinigingsheffing nog niet bekend was maakt het voordeel van € 236.000 daar deel vanuit. Exclusief de verontreinigingsheffing en ten opzichte van de begrote belastingopbrengsten op basis van de vastgestelde tarieven is de afwijking kleiner dan 1,0%.</p> <p>De grootste voordelen t.o.v. de laatste prognose liggen bij de categorieën Gebouwd en Ingezetenen. Voor Gebouwd bedraagt het voordeel € 606.000 en voor Ingezetenen € 158.000. Dit heeft voor een deel betrekking op de afwikkeling van de zogenaamde 'oude jaren' maar ook het draagvlak voor 2020 blijkt hoger te zijn dan bij de berekening van de belastingtarieven is voorzien. Voor Gebouwd is er sprake van zowel een grotere ontwikkeling van de waarden als van het aantal objecten. Dit laatste werkt ook door in het draagvlak voor Ingezetenen, het aantal huishoudens. Ondanks de coronacrisis is er binnen de watersysteemheffing voor het belastingjaar 2020 (nog) geen sprake van substantieel hogere bedragen voor kwijtschelding.</p> <p>Op basis van de cijfers bij deze jaarrekening zijn geen substantiële afwijkingen te verwachten voor het belastingjaar 2021. De invloed van Corona op de belastingopbrengsten 2020 zijn weliswaar klein maar hoe dit op de opbrengsten van 2021, met name op oninbaarheid en kwijtscheldingen, doorwerkt is nog onzeker. Wel is bij de tariefstelling voor 2021 al rekening gehouden met een lager draagvlak voor de Zuiveringsheffing Bedrijven omdat dat mede is gebaseerd op het waterverbruik van 2020 en dat is veel lager. Voor een deel zijn de afwijkingen toe te schrijven aan 'oude jaren' en voor een ander deel, bijvoorbeeld de hogere waarde Gebouwd en het grotere aantal woningen en huishoudens, is het belastingdraagvlak, dat voor de belastingtarieven van 2021 is gehanteerd, ten opzichte van 2020 reeds naar boven bijgesteld.</p> <p><u>Verontreinigingsheffing</u></p> <p>Bij het opstellen van de Begroting 2020 zijn de belastingopbrengsten van de Verontreinigingsheffing als Overige opbrengsten voor € 200.000 begroot. In 2020 is voor € 236.000 aan Verontreinigingsheffing gerealiseerd en dit bedrag is als belastingopbrengsten in de boekhouding verwerkt. Binnen de belastingopbrengsten geeft dit een voordeel ten opzichte van de begroting van € 236.000 waar een nadeel van € 200.000 voor niet-gerealiseerde overige opbrengsten binnen het programma Watersysteembeheer tegenover staan. Omdat de verontreinigingsheffing een vergoeding is voor lozen op het oppervlaktewater behoren deze opbrengsten toe aan de watersysteemheffing. In bovenstaand overzicht zijn deze belastingopbrengsten daarom volgens de percentages van de kostentoedelingsverordening over de categorieën binnen de watersysteemheffing verdeeld. Dat betekent voor alle categorieën een voordeel ten opzichte van de begroting.</p>	837	V
Totale opbrengsten	837	V
Resultaat voor mutaties reserves	5.289	V

4.2.2. Toelichting kostendrager Zuiveringsheffing

Totale netto lasten		
Personeelskosten <ul style="list-style-type: none"> - € 147.000 lagere interne doorbelasting van uren voor de sloop van de oude RWZI's Maarssenbroek en Utrecht. Beide projecten zijn vertraagd door respectievelijk onderzoek naar huisvesting buitendienst waterbeheer en vergunningverlening m.b.t. stikstofemissie. - € 180.000 lagere directe personeelskosten op afdeling Zuiver door het tempo en de keuzes bij de invulling van de vacature ruimte en 'interne detachering'. - Begrote formatieplaatsen zijn niet of pas later in het jaar ingevuld door achterblijven van investeringen. - Door de thuiswerksituatie als gevolg van de Corona crisis is minder reiskostenvergoeding uitgekeerd. Ook zijn minder opleidingen gevolgd, met minder opleidingskosten tot gevolg. Tevens minder uitgaven aan huur van externe locaties en afdelingsuitjes. Daartegenover is op landelijk niveau een aanvullende afspraak gemaakt ten aanzien van thuiswerkvergoedingen. Er is een voorziening gevormd voor het thuiswerkbudget. 	913	V
Overige kosten <ul style="list-style-type: none"> - € 322.000 lagere kosten voor ICT diensten. Het betreft met name lagere kosten licenties en support HDSR breed. - € 298.000 voordeel op de exploitatie van RWZI Utrecht (met name lagere verbruikskosten chemicaliën, elektriciteit en minder afzet slib). Dit voordeel heeft een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve voor de exploitatie van RWZI Utrecht tot gevolg. - Op de overige RWZI's zijn nadelen (€ 590.000) gerealiseerd door hogere kosten voor elektriciteit en afzet restproducten. Oorzaken zijn het in gebruik nemen van de fijnzeef installatie en verwerken afvalwater Maarssen (van OGV) op RWZI Leidsche Rijn en incidenteel extra elektriciteitsverbruik door bijvoorbeeld tijdelijke noodbeluchting bij een RWZI. De hogere kosten bij RWZI Leidsche Rijn waren moeilijk in te schatten en zijn grotendeels structureel. Daar tegenover staat extra opbrengst grensoverschrijdend afvalwater van AGV en in de toekomst de mogelijkheid grondstoffen terug te winnen. - In 2020 is voor € 377.000 minder gebruik gemaakt van overige diensten derden en extern deskundig advies. In dit budget is rekening gehouden met eventuele incidentele kosten die zich gedurende het jaar voordoen (onderzoeken etc.). De geplande uitgaven zijn gedaan, maar er is geen sprake van extra ongeplande kosten. - € 386.000 meerdere kleinere voordelen op verschillende overige kostensoorten. 	793	V
Overige opbrengsten <ul style="list-style-type: none"> - € 258.000 voordeel door hogere opbrengst grensoverschrijdend afvalwater na in gebruik name van de uitbreiding van RWZI Leidsche Rijn. Bij de begroting is dit te laag ingeschat. - € 110.000 voordeel vanwege een ontvangen vergoeding voor de Nereda pilot op RWZI Utrecht die niet is begroot. - € 267.000 nadeel door een lagere overhead dekking vanuit de projecten. Dit is een gevolg van lagere realisatie van investeringsprojecten HDSR-breed. - € 5.000 meerdere kleinere nadelen op verschillende kostensoorten 	96	V
Rente en Afschrijvingen <ul style="list-style-type: none"> - € 53.000 hogere afschrijvingskosten dan begroot. Het betreft een klein verschil op de RWZI Utrecht, waarbij na het moment van begroting nog enkele wijzigingen hebben plaatsgevonden in de financiële afwikkeling. - € 77.000 hogere rentekosten doordat het aandeel van activa van de zuiveringsheffing in de totaal activa hoger is dan begroot. Oorzaak is vooral achterblijvend investeringsvolume bij de activa van de watersysteemheffing. 	130	N
Totale netto lasten	1.672	V

Totale opbrengsten		
Belastingopbrengsten Zuiveringsheffing De totale netto-belastingopbrengsten voor de zuiveringsheffing zijn € 341.000 hoger dan initieel begroot. Bij het vaststellen van de belastingverordeningen in december is een belastingtarief vastgesteld dat heeft geleid tot hogere belastingopbrengsten dan in de initiële begroting zijn opgenomen. De 1e Begrotingswijziging 2020 verhoogde de belastingopbrengsten dan ook met € 35.000. Op basis van de rapportages door BghU zijn de belastingopbrengsten bij de 3e begrotingswijziging met € 100.000 verhoogd. Deze verhoging was gebaseerd op verwachte meeropbrengsten door bijstelling van het belastingdraagvlak voor bedrijven. Voor het onderdeel woonruimten is geen begrotingswijziging doorgevoerd. Bij de jaarrekening blijkt de meeropbrengst voor bedrijven groter te zijn. Ten opzichte van de gewijzigde begroting is er sprake van een voordeel van € 284.000. Dit incidentele voordeel is mede ontstaan door verlaging van de voorziening voor dubieuze debiteuren. In deze voorziening was rekening gehouden met oninbaarheid in verband met een bezwaar vanuit een bedrijf. Dit bezwaar is afgehandeld en daarom is er sprake van een vrijval uit de voorziening. Voor woningen is de totale belastingopbrengst € 77.000 lager dan op basis van de vastgestelde tarieven mocht worden verwacht. Dit nadeel is toe te schrijven aan de hogere kwijtscheldingen. De kwijtscheldingen zijn ongeveer 5% hoger dan begroot. Op dit moment is nog niet aan te geven of dit het effect is van de coronacrisis.	206	V
Totale opbrengsten	206	V
Resultaat voor mutaties reserves	1.878	V

Rekening naar kosten- en opbrengstsoort

5.1 Exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoort

	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Lasten					
Rente en afschrijvingen	34.115	36.933	37.120	-187	
Personeelslasten	48.625	53.179	51.455	1.724	
Goederen en diensten van derden	42.476	49.507	44.269	5.238	
Bijdragen aan derden	14.000	13.327	13.636	-309	
Toevoegingen voorzieningen	3.656	6.000	6.005	-5	
Totaal lasten	142.872	158.946	152.485	6.461	4
Baten					
Financiële baten	1.548	1.643	1.694	51	
Personeelsbaten	834	207	425	218	
Goederen en diensten aan derden	3.425	3.401	3.692	291	
Bijdragen van derden	8.639	8.323	8.687	364	
Waterschapsbelastingen	125.454	130.000	131.043	1.043	
Interne verrekeningen	13.258	14.363	13.102	-1.261	
Totaal baten	153.158	157.937	158.643	706	0
Resultaat voor mutaties reserves	10.286	-1.009	6.158	7.167	
Mutaties bestemmingsreserves	-4.939	3.848	1.081	-2.767	
Nog te bestemmen resultaat	5.347	2.839	7.239	4.400	

5.2 Toelichting rekening naar kosten- en opbrengstsoort

Lasten

Rekening	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Rente					
Rente geldleningen	7.125	7.203	7.123	80	
Rente GHIJ (interne rente)	1.456	1.463	1.479	-16	
Rente kortlopend < 1 jaar	-28	0	1	-1	
Totaal	8.553	8.666	8.603	63	1

Bedragen zijn in duizenden euro's

In de paragraaf financiering van het bestuursverslag is een nadere analyse opgenomen.

Afschrijvingen	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Materiële vaste activa	25.347	28.052	28.303	-251	
Financiële vaste activa	215	215	214	1	
Totaal	25.562	28.267	28.517	-250	-1

Bedragen zijn in duizenden euro's

Personeelslasten	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Salarissen	29.354	36.951	30.569	6.382	
Uitkeringen	77	60	134	-74	
Sociale lasten	8.066	9.738	8.808	930	
Personeel van derden	9.138	4.775	9.593	-4.818	
Overige personeelslasten	1.990	1.655	2.351	-696	
Totaal	48.625	53.179	51.455	1.724	3

Bedragen zijn in duizenden euro's

Topinkomens

De Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT) maximeert de bezoldiging van een topfunctionaris op een beloning van € 201.000 inclusief kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever. Voor meer informatie over de WNT verwijzen wij u naar paragraaf 9 van het bestuursverslag.

Naam	Jaar	Functie	Duur dienstverband	Omvang dienstverband	Dienstbetrekking
J. Goedhart	2020	secretaris directeur	01-01-2020 t/m 31-12-2020	1,0 fte	ja
J. Goedhart	2019	secretaris directeur	01-01-2019 t/m 31-12-2019	1,0 fte	ja

Naam	2020	2019
J. Goedhart		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	137.282	132.667
Beloningen betaalbaar op termijn	20.739	20.053
Subtotaal	158.021	152.720
Individueel toepasselijke bezoldigingstermijn	201.000	194.000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	158.021	152.720

Goederen en diensten van derden	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Duurzame gebruiksgoederen	467	388	278	110	
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	3.004	3.620	3.021	599	
Energie	4.830	5.443	5.609	-166	
Huren, pacht en andere rechten	249	331	260	71	
Leasebetalingen operational lease	1.944	1.887	1.740	147	
Verzekeringen	301	287	326	-39	
Belastingen	64	54	25	29	
Onderhoud door derden	8.150	9.596	8.464	1.132	
Overige diensten door derden	23.467	27.901	24.546	3.355	
Totaal	42.476	49.507	44.269	5.238	11

Bedragen zijn in duizenden euro's

Onderhoud door derden

In 2020 is er voor onderhoud door derden € 1.132.000 minder uitgegeven dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een onderschrijding van ruim € 1.400.000 op het baggeren van de waterlopen en ruim € 300.000 op het beheer en onderhoud van de waterlopen. Daarnaast is er een overschrijding van ruim € 800.000 op mechanisch / elektronisch onderhoud.

Overige diensten door derden

In 2020 is er voor overige diensten door derden € 3.355.000 minder uitgegeven dan begroot. Onderstaand een verklaring van de afwijkingen groter dan € 250.000.

	afwijking	afwijking
Externe deskundige adviezen	€ 1.542.882	38%
Overige diensten derden	€ 281.567	5%
Laboratoriumkosten	€ 510.765	30%
Afzet slib	€ 334.820	6%
Post onvoorzien	€ 800.000	100%
Afzet restprodukten	€ 362.106 -/-	192%

Bijdragen aan derden	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	Verschil in %
Bijdragen aan overheden	12.544	11.872	12.422	-550	
Bijdragen aan overigen	1.456	1.455	1.214	241	
Totaal	14.000	13.327	13.636	-309	-2

Bedragen zijn in duizenden euro's

Toevoegingen voorzieningen	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	Verschil in %
Toevoegingen aan voorzieningen	3.656	6.000	6.005	-5	
Totaal	3.656	6.000	6.005	-5	0

Bedragen zijn in duizenden euro's

Baten

Financiële baten	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	Verschil in %
Dividenduitkering	92	180	215	35	
Interne rentebaten GHJ	1.456	1.463	1.479	16	
Totaal	1.548	1.643	1.694	51	3

Bedragen zijn in duizenden euro's

Personeelsbaten	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	Verschil in %
Baten ivm salarissen en sociale lasten	834	207	425	218	
Totaal	834	207	425	218	105

Bedragen zijn in duizenden euro's

Baten in verband met salarissen en sociale lasten

In 2020 is een bedrag van circa € 90.000 ontvangen i.v.m. uitkeringen ziektewet en € 46.000 subsidie voor praktijkleren, beide bedragen zijn niet begroot. De detachering van personeel heeft € 78.000 meer opgeleverd dan begroot.

Goederen en diensten aan derden	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	Verschil in %
Verkoop van grond	0	0	0	0	
Verkoop van overige goederen	0	95	95	0	
Verkoop van duurzame goederen	0	0	41	41	
Opbrengst uit grond en water	124	80	125	45	
Opbrengst uit overige eigendommen	150	193	150	-43	
Diensten voor derden/ov opbrengsten	3.151	3.033	3.281	248	
Totaal baten	3.425	3.401	3.692	291	9

Bedragen zijn in duizenden euro's

Diensten voor derden/overige opbrengsten

Het verschil in diensten voor derden / overige opbrengsten wordt vrijwel geheel veroorzaakt door een hogere opbrengst op de post grensoverschrijdend afvalwater.

Bijdragen van derden	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	Verschil in %
Bijdragen van overheden	8.552	8.251	8.466	215	
Bijdragen van overigen	87	72	221	149	
Totaal	8.639	8.323	8.687	364	4

Bedragen zijn in duizenden euro's

Waterschapsbelastingen (netto belastingopbrengst per categorie)	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	Verschil in %
Watersysteemheffing ingezetenen	24.048	26.818	26.976	158	
Watersysteemheffing gebouwd	31.558	33.362	33.968	606	
Watersysteemheffing ongebouwd	5.119	5.529	5.598	69	
Watersysteemheffing natuur	66	66	70	4	
Zuiveringsheffing/verontreinigingsheffing	64.663	64.225	64.431	206	
Netto belastingopbrengsten	125.454	130.000	131.043	1.043	1

Bedragen zijn in duizenden euro's

In het bestuursverslag 2020 staat een uitgebreide toelichting op de belastingopbrengsten.

Interne verrekeningen	Rekening 2019	Begroting 2020 na BW	Rekening 2020	Verschil begroting/rekening	Verschil in %
Vrijval voorzieningen	0	0	0	0	
Geactiveerde personeelslasten projecten	11.010	13.379	11.574	-1.805	
Geactiveerde bouwrente	1.941	732	584	-148	
Geactiveerde baggerprojecten	307	252	944	692	
Totaal	13.258	14.363	13.102	-1.261	-9

Bedragen zijn in duizenden euro's

In 2020 zijn er minder productieve uren gemaakt dan verwacht, hierdoor is de opbrengst van de geactiveerde personeelslasten projecten € 1.805.000 lager dan begroot.

6. Specificaties

In paragraaf 6.1 wordt een totaaloverzicht gegeven van alle investeringsprojecten die aan het begin van het begrotingsjaar nog onderhanden zijn en die in het lopende jaar zijn gestart.

Hieronder worden de opgenomen kolommen in de totaaloverzichten nader toegelicht.

Categorie activa	Naam categorie activa
OHW t/m 2019	OHW = onderhanden werken, betreft projecten die op 31 december 2019 nog onderhanden zijn.
(Des)investeringen 2020	Gerealiseerde kosten in 2020 van de projecten.
Doorbelasting aan derden 2020	Ontvangen doorbelasting aan derden in 2020.
Subsidie 2020	Ontvangen subsidie in 2020.
Totaal mutatie 2020	Som van (des)investeringen minus doorbelasting aan derden minus subsidie.
Overboeking OHW 2020	Projecten die in 2020 gereedgekomen zijn en daardoor niet meer onderhanden zijn.
OHW t/m 2020	Projecten die op 31 december 2020 nog onderhanden zijn.

6.1 Specificatie onderhanden werk en restant krediet per 31-12-2020

Categorie activa	OHW t/m 2019	(Des) investering 2020	Doorbelasting aan derden/subsidie 2020	Totaal mutatie 2020	Overboeking OHW 2020	OHW t/m 2020
Gronden	0	-121.379	0	-121.379	121.379	0
Vervoermiddelen	0	347.800	0	347.800	-281.900	65.900
Overige bedrijfsmiddelen	72.986	1.573.435	0	1.573.435	-1.121.940	524.481
Bedrijfsgebouwen/woonruimten	393.526	486.045	0	486.045	-879.571	0
Waterkeringen	9.370.789	20.283.234	-14.687.494	5.595.740	-7.802.368	7.164.161
Watergangen, kunstwerken en gemalen	7.070.424	13.115.427	-4.883.526	8.231.901	-8.997.566	6.304.759
Zuiveringstechnische werken	4.988.265	5.473.032	0	5.473.032	-6.266.634	4.194.663
Wegen	0	0	0	0	0	0
Totaal	21.895.990	41.157.594	-19.571.020	21.586.574	-25.228.600	18.253.964

Voor een gedetailleerde toelichting op de kredieten van grote projecten wordt verwezen naar het bestuursverslag bijlage 2 investeringen – rapportage grote projecten. Op basis van de uitputting in 2020 van de kredieten is de inschatting dat de beschikbaar gestelde kredieten toereikend zijn voor de totale uitvoering van de projecten.

6.2 Staat van vaste schulden

nummer lening	oorspronkelijke hoofdsom	omschrijving	%	datum rente	einddatum lening	saldo 31-12-2019	lening 2020	rente 2020	aflossing 2020	saldo 31-12-2020
75	9.529.384	NWB 10028647	2,588	1-aug	01-08-2044	9.529.384		246.620		9.529.384
79	4.537.802	NWB 10014419	5,750	27-feb	27-02-2022	544.536		31.311	181.512	363.024
82	771.426	Oude sluis	1,000	per mnd	31-12-2028	256.054		1.852	256.054	0
83	6.806.703	NWB 10015886	4,590	1-mei	01-05-2024	1.361.341		62.486	272.268	1.089.072
84	15.882.308	NWB 10020341	6,010	18-mei	18-05-2020	794.115		47.726	794.115	0
85	6.928.215	NWB 10020340	2,341	1-jun	01-06-2046	6.988.215		163.594		6.988.215
97	25.000.000	NWB 10023587	3,990	7-jan	07-01-2030	11.000.000		438.900	1.000.000	10.000.000
98	15.000.000	NWB 10024210	3,650	29-jun	29-06-2030	6.600.000		240.900	600.000	6.000.000
99	10.000.000	NWB 10024494	4,345	30-sep	30-09-2030	4.400.000		191.180	400.000	4.000.000
100	10.000.000	NWB 10024613	4,045	31-mrt	31-03-2031	4.800.000		194.160	400.000	4.400.000
102	14.400.000	NWB 10028690	3,085	1-okt	02-10-2034	14.400.000		444.240		14.400.000
103	15.000.000	NWB 10028648	3,941	1-aug	01-08-2044	15.000.000		591.150		15.000.000
104	35.000.000	NWB 10028691	4,199	1-sep	01-09-2045	35.000.000		1.469.650		35.000.000
106	15.000.000	NWB 10027481	3,090	1-jul	01-07-2041	15.000.000		463.500		15.000.000
107	12.000.000	NWB 10028605	1,924	18-dec	01-08-2039	12.000.000		230.880		12.000.000
108	6.000.000	NWB 10028683	1,548	1-aug	01-08-2040	6.000.000		92.880		6.000.000
109	17.600.000	NWB 10029231	1,435	1-jul	01-07-2047	17.600.000		252.560		17.600.000
110	20.000.000	NWB 10029300	0,885	2-mei	02-05-2030	20.000.000		177.000		20.000.000
111	10.000.000	NWB 2-29399	1,800	1-sep	01-09-2049	10.000.000		180.000		10.000.000
112	10.000.000	NWB 2-29400	1,800	1-sep	01-09-2049	10.000.000		180.000		10.000.000
113	10.000.000	NWB 2-29398	1,300	1-dec	01-12-2033	10.000.000		130.000		10.000.000
114	10.000.000	NWB 2-29397	1,300	1-dec	01-12-2033	10.000.000		130.000		10.000.000
115	10.000.000	NWB 2-29406	1,279	1-jun	01-06-2033	10.000.000		127.900		10.000.000
116	10.000.000	NWB 2-29407	1,279	1-jun	01-06-2033	10.000.000		127.900		10.000.000
117	10.000.000	NWB 2-29408	1,861	1-jun	01-06-2046	10.000.000		186.100		10.000.000
118	10.000.000	NWB 2-29409	1,861	1-jun	01-06-2046	10.000.000		186.100		10.000.000
119	20.000.000	NWB 2-29505	1,716	1-apr	03-04-2040	20.000.000		343.200		20.000.000
120	20.000.000	NWB 2-29506	1,533	1-apr	03-04-2035	20.000.000		306.600		20.000.000
Subtotaal	leningen bij financiële instellingen					301.273.645		7.238.390	3.903.949	297.369.695
101	15.564,66	Obligatielening	2,500			15.565				15.565
Totaal vaste schulden						301.289.209	0	7.238.390	3.903.949	297.385.260

Bedragen zijn in euro's

7. Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden te Houten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden op 31 december 2020 in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit en de bepalingen van en krachtens de WNT.
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordeningen van het Waterschap zelf en het Controleprotocol WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

- de exploitatierekening naar programma's, naar kostendragers en naar kosten- en opbrengstsoorten over 2020; en
- de balans per 31 december 2020;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit, het door het Algemeen Bestuur op 18 december 2019 vastgestelde controleprotocol en het Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag; waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlage 1 Kosten en opbrengsten per programma;
- bijlage 2 Realisatie en prognose investeringsprojecten;
- bijlage 3 Muskusrattenbeheer.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in artikel 109, lid 3 onder d Waterschapswet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het in Nederland geldende Waterschapsbesluit. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om het Waterschap in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het Waterschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur, het controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - o dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - o dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden

hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde afweging dat het waterschap in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het waterschap haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het waterschap de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 20 mei 2021

Crowe Foederer B.V.

w.g. mr. drs. H.W. Jansen RA RV

8. Besluit

Opmaak, ter inzage legging en vaststelling

Deze rekening is aldus opgemaakt door het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden d.d. 18 mei 2021.

, dijkgraaf
J.C.H. Haan

, secretaris-directeur
J. Goedhart

Deze rekening heeft, na voorafgaande kennisgeving, met alle bescheiden van 23 juni 2021 t/m 06 juli 2021 voor een ieder ter inzage gelegen.

Deze rekening is op 7 juli 2021 vastgesteld door het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

, voorzitter
J.C.H. Haan

, secretaris
J. Goedhart